

Karty v útoku. Bankovky však ještě žijí

Míru využívání platebních karet ovlivňuje nejen počet terminálů, ale také chování a zvyky zákazníků.

JOZEF GÁFRIK

Jedna čerstvá statistika vypovídá o tom, kolik platebních terminálů a platebních karet připadá v České republice na tisíc obyvatel a jak si Češi vedou v této oblasti ve srovnání s jinými zeměmi. Lehké uspokojení je na místě, statisticky se Česká republika ocitá mezi sousedy: Polsko a Slovensko jsou na tom hůře, Rakousko a Německo naopak vedou v obou ukazatelích.

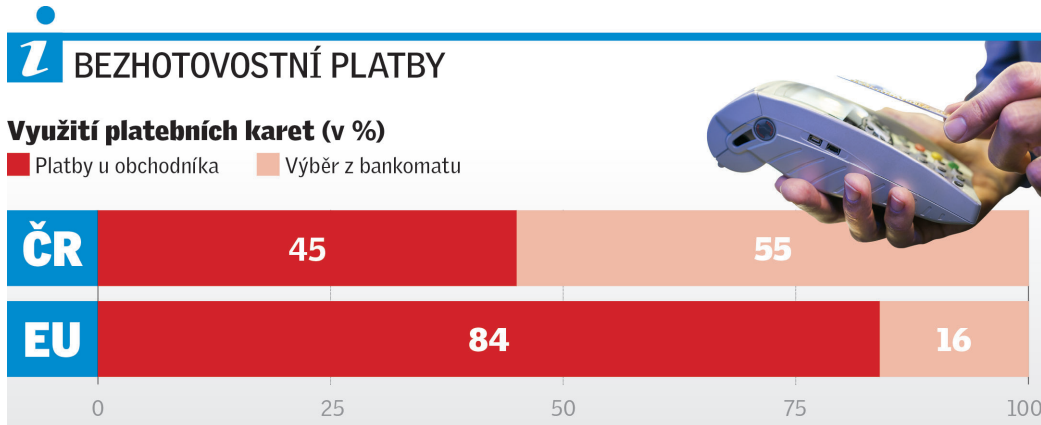
Prostor pro rozvoj

„V České republice jsme ke konci minulého roku evidovali 110 308 platebních terminálů, což meziročně představuje růst o šestnáct procent. Pokud bychom se však chtěli dostat na průměr států Evropské unie, museli bychom počet terminálů zvýšit bezmála o 90 procent a počet karet o 60 procent. To by při současných trendech zabralo patnáct, možná dvacet let,“ odhaduje vývoj Marcel Gajdoš, regionální manažer společnosti Visa Europe pro Česko a Slovensko.

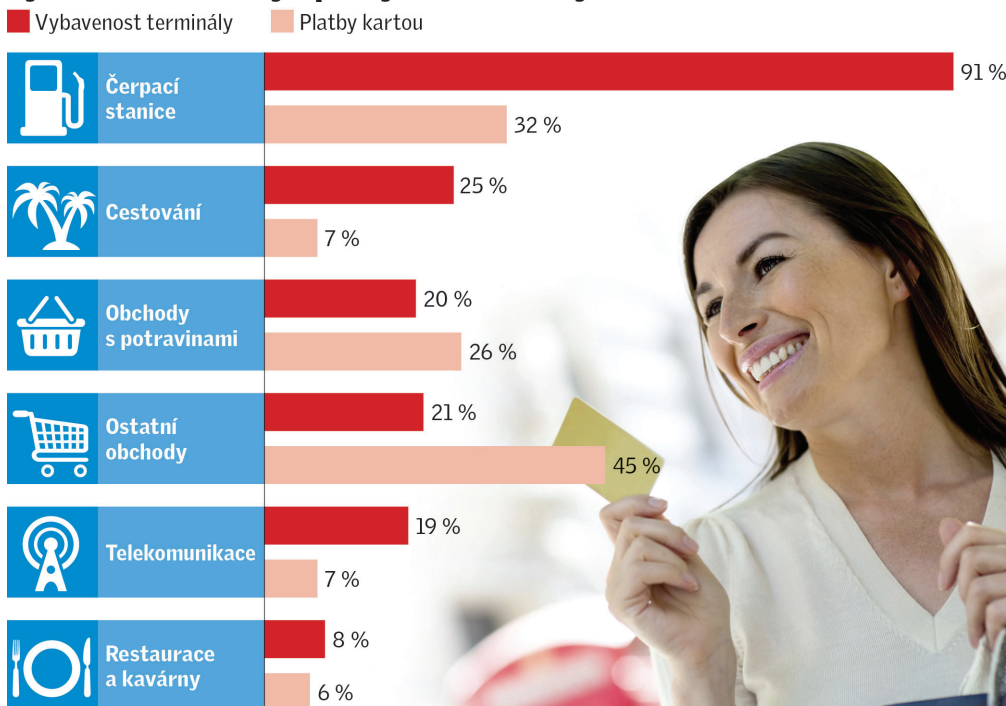
Přibližně stejně dlouho nejspíše potrvá, než se Česká republika dostane na ujní úroveň v poměru plateb u obchodníků a výběrů z bankomatů.

Zatímco v Evropské unii představují 84 procent operací platby kartou v obchodech a jen šestnáct procent případů využití připadá na výběr hotovosti z bankomatů, v České republice je tento poměr silně odlišný, výběry z bankomatů představují ještě stále více než polovinu transakcí.

Liší se také průměrná výše útraty u obchodníků: zatímco průměrný občan Evropské unie nakoupí za 1320 korun, zdejší spotřebitel zaplatí kartou kolem 780 korun.



Vybavenost terminály a platby kartou v různých odvětvích v ČR



ZDROJ: VISA EUROPE

FOTO: THINKSTOCK

„Tuzemský trh má v této oblasti ještě velký prostor pro rozvoj. Navzdory celosvětovým trendům má platba v hotovosti stále ještě přednost, ať už kvůli nedostatečnému pokrytí platebními terminály, či proto, že spotřebitelé v určitých oblastech jednoduše nejsou zvyklí využí-

vat karty. S ohledem na některé evropské statistiky by se klidně dalo říct, že v tomto ohledu jsme asi o jednu generaci pozadu,“ shrnuje fakta Marcel Gajdoš.

Česká republika má značný potenciál zejména v oblasti dalšího rozvoje akceptace platebních karet. V tomto

pohledu spatřuje společnost Visa Europe velký prostor především v oblasti cestování, nákupů v obchodech a plateb v restauracích. V těchto oblastech se míra vybavenosti platebními terminály pohybuje mezi 20 a 25 procenty. Možnosti růstu jsou tedy značné, pochopitel-

ně i vzhledem k možnostem, které přináší bezkontaktní karty.

Asociace Visa Europe mezi tuzemskými společnostmi identifikovala 93 tisíc vhodných adeptů, kteří splňují veškeré předpoklady pro to, aby zavedli platby kartami. Někde však chybí terminály, jinde ochota platit kartou.

Příkladem může být například oblast cestování, kde platební terminály nabízí asi čtvrtina firem. Kartami se však platí pouze sedm procent výdajů. Konkrétně v těchto oblastech je třeba soustředit se na změnu chování zákazníků, nikoli pouze na technické vybavení.

Sbohem hotovosti?

V zásadě však lze říct, že zákazníci bezhotovostní platby vysloveně chtějí, avšak ne vždy tuto možnost mají. Právě počet míst, kde se dá, respektive nedá platit, je klíčový pro vytlačení hotovosti. Nemusí jít o klasické terminály, jak je známe dnes.

„Velkou mezeru v akceptačních místech karet tvoří služby, kdy například technik přijede opravit práčku nebo televizi domů. Další oblasti jsou pak tržnice, kde probíhají tisíce malých plateb denně,“ naznačuje směr dalšího rozvoje Daniel Šturm, ředitel marketingu ve společnosti Home Credit. Proto vznikají nové platební terminály, které lze spojit s mobilními telefony. Platit bezhotovostně tak bude možné kdekoli.

„Jediné, co drží bankovky při životě, je nostalgie a síla zvyku. Pociť, že je potřebné mít u sebe alespoň nějakou hotovost, je v lidech hluboko zakořeněný. Jsem však optimista. Před dvaceti lety si lidé taky nedokázali představit život bez pevných linek,“ uzavírá rozbor nynějšího stavu Daniel Šturm.